

LÁZÁR ERVIN:

DÖMDÖ-DÖMDÖ-DÖMDÖDÖM

(A Négyszögletű Kerek Erdő című kötetből)

Mikkamakka nagy rikoltozásra ébredt. Majd beszakadt a dobhártyája. Nem csoda, mert éppen az ő fülébe rikoltoztak. Hárman is. Nevezetesen Bruckner Szigfrid, a kiérdemesült oroszlán, Aromo, a fékezhetetlen agyvelejű nyúl és Vacskamati.
- Te meg Maminti lesztek a döntőbírók! - üvöltötte éppen Bruckner Szigfrid.
Mikkamakka először is befogta a fülét.

- Miféle döntőbíró? - kérdezte akkor.
De nem vette le a kezét a füléről, mert amazok hárman egyszerre kezdtek kiabálni. Sőt odajött Nagy Zoárd is, a lépkedő fenyőfa, s nem sokkal később Ló Szerafin, a kék paripa.
Most már öten üvöltöztek.
- Éntőlem megszakadhattok az ordibálásban - mondta Mikkamakka -, addig úgysem veszem el a kezem a fülemről, amíg nem kezdtek csendesen és egyenként beszélni.
Aromót választották szószólónak, Mikkamakka levette a füléről a kezét.
- Arról van szó, kérlek szépen, hogy Bruckner Szigfrid azt állítja, ő itt a legnagyobb költő - kezdte Aromo -, és bármelyikünknél szebb verset tud kitalálni. Egyszóval henceg.
- Még hogy én hencegek! Igenis. - Mikkamakka újra befogta a fülét.
Mindenki Bruckner Szigfridnek támadt.
- Hadd mondja végig Aromo.
Az oroszlán elhallgatott.
- Elhatároztuk hát - folytatta Aromo -, hogy költői versenyt rendezünk. Mindenki költ egy verset, és a végén te meg Maminti, a kicsi zöld tündér eldöntitek, hogy melyik kapja az első díjat.
- Természetesen az én versem - mondta magabiztosan Bruckner Szigfrid, de megint lehurrogták.
- Jól van - mondta Mikkamakka -, ezen ne múljon.
Fölült a tisztás szélén egy emelvényre Maminti mellé.
- Ki akar versenyezni? - kérdezte.

Mindenki fölemelte a kezét, még Szörnyeteg Lajos, a legjobb szívű behemót és Dömdödöm is. Valamennyien papírt és ceruzát ragadtak, és vadul nekiláttak. Csak úgy sistergett a sok ceruza. Legelsőnek Szörnyeteg Lajos készült el a verssel. Föl is állt, hogy elszavalja.

A múltkor Mikkamakkával
Fát vágni mentünk az erdőre,
De olyan szerencsétlenül dőlt
A fa, hogy Dömdödöm alászorult.

Huhú, fiúfütty, lengettek, rengettek, fütyörésztek, fityirésztek a többiek.
- Ez nem vers, kikérem magamnak! - dühöngött Bruckner Szigfrid.
- Hallod, Mikkamakka, azt mondja, nem vers?! - méltatlankodott Szörnyeteg Lajos.
Mikkamakka ráncolta a homlokát.
- Hát bizony - mondta aztán -, kedves Lajos, ez tényleg nem vers.
- Miért - lobogtatta a papírját Szörnyeteg Lajos -, amikor a sorok szépen egymás alá vannak írva, és minden sor nagybetűvel kezdődik? Akkor miért nem vers?
Mikkamakka elgondolkozott, vakarta a feje búbját. Valami okosat akart kisütni. Ki is sütött, mert amikor Szörnyeteg Lajos harmadszor kérdezte, hogy miért nem vers, rávágta:
- Csak!
És lássuk be, igaza volt.
Rögtön színre is lépett a második versenyző. Maga Bruckner Szigfrid. Pózba vágta magát, az égre emelte tekintetét, és nekikezdett:

Ej, mi a kő! tyúkanyó, kend
a szobában lakik itt bent?

- Állj - mondta Mikkamakka -, ezt nem te írtad!
- Hát kicsoda? - háborgott Bruckner Szigfrid. - Ki az ördög írta volna, itt van, nézd meg a papírt, nem az én írásom ez?!
- Jó, jó - vágott közbe Mikkamakka -, de ezt már régen megírta Petőfi Sándor. Mi meg abban állapodtunk meg, ha jól emlékszem, hogy mindenki a saját versét adja elő.
- Úgy van! - helyeseltek a többiek.
- Ki az a Petőfi Sándor?! - kiabált Bruckner Szigfrid. - Sohase hallottam a nevét.
- Elég szégyen - mondta Maminti -, de a verset akkor is ő írta. Légy szíves, saját költeményt előadni.
- Na jó - mondta Bruckner Szigfrid. - Tudok én mást is. Ide süssetek!
Póz, arc az ég felé. Nekikezdett:

Ej, kend, tyúkanyó, mi a kő,
itt bent lakik a szobában?

- Hohó - hadonászott Aromo -, ugyanazt mondod kitekerve! És ráadásul rím sincs benne.
- Rímnek kell benne lenni? - kérdezte Bruckner Szigfrid Mikkamakkát.
- Hát nem árt - mondta az -, de ne az Anyám tyúkját mondjad. Akárhogy forgatod, úgyis ráismerünk.
- Na jó - mondta újra Bruckner Szigfrid -, akkor nem az Anyám tyúkját mondom.
Elkezdte:
- Apám tyúkja, írta Bruckner Szigfrid.

Ej, tyúkapó, mi a kő, itt bent
lakik a szobában kend?

- Megölni, lelőni, szétvágni, elzavarni, kirúgni, szétfűrészelni! - dühöngtek a többiek.
- Így nem lehet szavalni! - háborgott Bruckner Szigfrid.
- Bizony nem - mondta Mikkamakka. - Jobb is, ha abbahagyod. Itt csalással nem élsz meg. Halljuk a következőt!
Bruckner Szigfrid elsompolygott onnan, s Nagy Zoárd, a lépkedő fenyőfa ugrott a helyére. Szavalt, csak úgy zengett.

Legszebb állat az anakonda,
de nem tudja ezt ama konda,
ha ráterelnék ama kondát,
széttiporná az anakondát.

- Ugyan, miféle vers ez! - mondta szemrehányóan Aromo. - Ilyen erővel azt is mondhattad volna:

Legszebb állat az anaménes,
de nem tudja ezt ama ménes,
ha ráterelnék ama ménest,
széttiporná az anaménest.

A többiek tapsoltak, tetszett nekik Aromo gúnyolódása. Sőt, hogy köszörüljön a költőtudományán esett csorbán, Bruckner Szigfrid is megszólalt:
- Vagy azt is mondhattad volna:

Legszebb állat az anacsorda,
de nem tudja ezt ama csorda,
ha ráterelnék ama csordát,
széttiporná az anacsordát.

Nagy Zoárd tobozai vöröslöttek a méregtől.
- És azt nem mondanád meg, mi a csudát jelent az az anacsorda meg anaménes?
- Ugyanazt, amit az anakonda - kiabált közbe Vacskamati -, azaz semmit!
- Az anakonda igenis egy állat - bizonygatta Nagy Zoárd.
- Ki ismeri? - tette föl a kérdést Mikkamakka.
- Senki - zúgták a többiek.
- Nem ér! - hadonászott Nagy Zoárd. - Tessék megnézni a Természettudományi kislexikonban. Ha nincs benne, vágjanak föl tűzifának.
- Kinek van Természettudományi kislexikonja? - kérdezte Mikkamakka.
- Senkinek - felelték kórusban.
- Ezen ne múljon - szólt ekkor Maminti, és elővette zöld varázspálcáját. - Csiribi, legyen itt egy, csiribá, természettudományi, prics, kislexikon, prucs!
És már ott is volt a lába előtt.
Nosza, nekiestek, lapozták, csak úgy sistergett.
- Hányadik betű az ábécében az a? - kérdezte Vacskamati.
- Hátulról vagy elölről számítva? - érdeklődött Aromo, de akkor már Nagy Zoárd diadallal felkiáltott:
- Itt van, az ötvenkilencedik oldalon! - És olvasta:
- "Anakonda (Eunectes murinus): állat, tíz métert is elérő, dél-amerikai óriáskígyó. Áldozatát körülgyűrűzi és összeroppantja."
- Hát legyen neked ez a legszebb állat - mormogta Aromo, de mit volt mit tenni, el kellett fogadni Nagy Zoárd versét, íme kiderült, van anakonda nevű állat.
- Jöhet a következő - intett Mikkamakka. Ló Szerafin méltóságteljesen fölállt, középre ballagott, meghajtotta magát:

Ha elpusztul a tulok,
szarvából lesz a tülök,
de ha én elpüsztülök,
belőlem nem lesz tulok.

- Hát az biztos - kiabálták a többiek -, mert már most egy nagy tulok vagy!
- Még hogy elpüsztülök - vihogott Bruckner Szigfrid. - Elpüsztülök a rühügéstől.
- Csend legyen! - kiáltott Mikkamakka. - Ki következik?
- Én - mondta Vacskamati. - Egy egészen rövid verset írtam.
- Halljuk!

Szerda ablakában

csütörtök ül,
és ordít
csütörtökül.

Egy darabig csend volt, aztán Szörnyeteg Lajos megkérdezte:
- Miért csütörtökül ordít?
- Mert csütörtök - mondta Vacskamati -, ha péntek, péntekül ordítana.
- Idegen nyelveket nem tud? - akadékoskodott Bruckner Szigfrid.
- Nem - mondta Vacskamati -, ez egy műveletlen csütörtök.
Mikkamakka megrázta az elnöki csengőt.
- Elég - mondta. - Halljuk Aromót!
Aromo fölényes mosollyal sétált a tisztás közepére. Rázendített:

bálomböki bag u fan
bálomböki big a fún

- Nem ér - ordított közbe Bruckner Szigfrid -, egy hangot se értek belőle! Arról nem volt szó, hogy hottentottául is lehet verset írni.
- Eszed tokját hottentotta - háborgott Aromo -, ez igenis magyarul van!
- Akkor én megeszem a fülem - mondta Bruckner Szigfrid.
- Már meg is sózhatod - felelte Aromo.
- Hadd mondja végig - próbált rendet teremteni Mikkamakka.

Aromo újra belefogott:
bálömböki bag u fan
bálombökö big a fún
búlámbákö bög i fan
balúmbaká bög ö fin
bilambúka bág ö fön
bölimbakú bag á fön
bölömbika búg a fán

- Ez semmi - mondta Ló Szerafin -, így egy gyerek is tud verset csinálni, ha ugyan ez egyáltalán vers.
- Igenis vers! - jelentette ki Mikkamakka, akinek úgy látszik, tetszett ez a bálömböki. - S ha azt hiszed, hogy olyan könnyű ilyet írni, rajta, bizonyítsd be! Írj egyet!
- Nem is kell leírnom - mondta Ló Szerafin -, kapásból is elmondhatom.
- És már mondta is:

kómirelű kőtyual
kamórile kütyőul
kumaróli ketyüől
kőmuraló kityeül
kőmürula kótyiel
kemürőlú katyóil
kimerülő kutyaól

- Jó, jó, de ennek semmi értelme sincs. Mi az, hogy kimerülő kutyaól? - szólt Aromo. - Kimerülhet egy zseblámpaelem vagy esetleg egy hegymászó, de egy kutyaól!
- Esetleg elfárad - vetette közbe Vacskamati. - Miért ne fáradhatna el egy kutyaól?
- Vagy a kutya nagyon nyomja belülről - kelt Bruckner Szigfrid is Ló Szerafin védelmére.
- Rendben - mondta Aromo -, de a módszer, ahogy a verset írtam, mégis az én találmányom.
- Ez igaz - hagyták helyben a többiek.
- Találmánynak nem rossz - epéskedett Nagy Zoárd -, csak versnek.
Mikkamakka megint csengetett.
- Halljuk az utolsó versenyzőt!
Nagy pironkodva előállt Dömdödöm, akiről mindenki tudja, hogy csak annyit tud mondani, dömdödöm.
Így szavalt:

Dömdödöm, dömdödöm,
dömdö-dömdö-dömdödöm

- Nem ér! - rikoltozott Bruckner Szigfrid. - Akkor én meg azt mondom, hogy:

Prampapam, prampapam,
prampa-prampa-prampapam

- Nono - mondta Mikkamakka -, csak azért kiabálsz, mert nem tudod, mit jelent Dömdödöm verse.
- Miért, mit jelent?
- Azt, hogy mindannyiunkat nagyon szeret.
- Engem is? - kérdezte gyanakodva Bruckner Szigfrid.
- Persze, téged név szerint is megemlített - mondta Mikkamakka.
- Éljen Dömdödöm - kiáltott Bruckner Szigfrid -, adjuk neki az első díjat!
- Adjuk! - kiabálták a többiek.
Mikkamakka és Maminti egy babérkoszorút helyezett Dömdödöm fejére.
- Te győztél - mondták neki.
- Majd kölcsönadhatod a krumplifőzelékembe - veregette meg a győztes vállát Bruckner Szigfrid.
Dömdödöm meg boldogan elindult az erdő felé, és fennhangon dúdolgatta a győztes verset.

Dömdödöm, dömdödöm,
dömdö-dömdö-dömdödöm.